

Hvør stendur veruliga aftanfyri Sundsdepulin?

Hví skal so nógv dyljast? Hvør stendur veruliga aftanfyri? Hvaðani skal fólkið til tey 1500 arbeidsplassini koma frá? Hvørja ávirkan hevur tað á Havnina og allar Føroyar? Hví fær bert E. Pihl & Søn loyvi til at bjóða uppá arbeiðið? Hvussu ber til tað, at eitt projekteringsfelag metir 80 miljónir og E. Phil & Søn kann gera tað fyrri nærum helvtar prís? Hetta eru nakrir av teimum spurningum, sum Tórfinn Smith setti á býráðsfundi týsdagin, tá málið um Sundsdepulin var fyrri. Hann fekk einki svar. Ein stórirur tigandi meiriluti samtykti ætlanina.

Hevði Havnin verið býur í onkrum av grannalondum okkara, so hevði alt nú verið á gosi. Tað hevði verið skrivað síðu upp og síðu niður, adressur høvdu

gingið runt, og fólk høvdu mótmælt harðliga, at eitt býráð hevur heimild til at geva — og gevur — einum manni loyvi til at byggja ein idnaðardepil fyrri

nógvar nógvar milliúnir. Og harafturat stuðlar manninum við at gera havn og planera økið fyrri 46 mió., 80 mió. krónur ella hvussu nógv arbeiðið

inni á Sundi fer at kosta. Men so varð ikki. Mót-mælini vóru ógvuliga spök og komu ikki frá øðrum enn býráðsandsstöðuni. Ikki so frægt heldur at øll

andstöðan stóð saman. Heldur ikki hesu ferð.

Nú er alt leyst og liðugt hjá Hans Mortensen at fara í gongd við idnaðardeplinum á Sundi. Týskvöldið samtykti Tórshavnar býráð at lata byggifelagið E. Pihl & Søn gera lendið byggibúgvíð og byggja havn inni á Sundi. Somuleiðis varð samtykt sáttmáli við Hans Mortensen og leigusáttmáli til kjarnan. Einans triggir býráðslimir atkvøddu imóti, við navnakalli, Petur í Gong, Tórfinn Smith og Leivur Johannesen.

Petur í Gong var fyrstu at tala uppskotinum imóti. Eins og hann áður hevur gjørt, visti hann á tað skeiða i, at eitt byggifelag, eitt danskt byggifelag, fær arbeiði. Føroysk byggifelag hava ikki so frægt sum fingið høvi til at bjóða upp á arbeiðið.

Umframt Petur í Gong tók eingin annar til orðanna móti uppskotinum enn Tórfinn Smith, sum setti fleiri spurnartekin við, at Sundsdepilin fer at gagna Havnini og annars øllum landinum. Hann helt málið vera meira umfatandi enn at vera nakrar sáttmálar ella ein spurning um ein persón.

Fyrst tók hann desentraliseringina fram, sum allir flokkar plaga at siga seg vera fyrri. Desentralisering er blivið eitt nýtt gandaorð, sum øll eru fyrri av beiskum royndum, tí sentraliseringin hevði við sær, at alt fólkið flutti til tey stórru plássini. Ein fortreyt fyrri, at fólk kunnu trivast á staðnum og búgva har, er, at tey hava

virki, arbeidsplass. Við tí i huga eru nógv góð arbeidsplass sett á stovn kringlandið.

— Hesum ætlar Tórshavnar kommuna at steðga við at geva einum manni ein hálvan fjørð. Og tað sum hendir er, at alt samfelagsmynstrið verður broytt. Tað verða 1500 nýggj arbeidsplass á Sundi, samstundis sum meira enn nógv mikið av arbeidsplassum er í kommununi, segði Tórfinn Smith, sum segði seg als einki hava imóti, at bygðafólk flytir til Havnar, men hetta fer ikki at gagna nøkrum.

Tað krevur nevnliga, at bygdir verða fleiri skúlar, fleiri íbúðir, fleiri barnagarðar og veggustovur, tí neyvan fer B 36 húsið at rúma øllum. Og hvør skal byggja alt hetta? Av tí at trot frammanundan er á arbeidsmegu, mugu fólk í túsdatali flyta til Havnar, og tá má kommunan vera til reiðar at taka imóti teimum øllum.

Tórfinn Smith nevndi eisini ta leysu orðingina í uppskotinum «at bert virkir, ið hava við fiskivinnu og úrdráttir úr havinum at gera, og virkir, ið beinleiðis ella óbeinleiðis eru útflutningsfremjandi, kunnu fáa leigumál á økinum...» Hann helt, at ógvuliga fá virki í Føroyum ikki luku hasar treytirnar. Men tað er neyvan av tilvild, at uppskotið er so luftiga orðað, segði Tórfinn Smith.

So nevndi hann alt tað mystiska við ætlanina, sum eingin fekk nakað at vita um, og tí noyddust fólk bar aat gita. Av tí at Tórfinn Smith sjálvur varð valdur í eina samráðingarnevnd hjá býráðnum um ætlanina, hevði hann roynt at spurt seg fyrri. Litið fekkst at vita, men ein beinleiðis spurningur gav tað svar, at tað ikki var óhugsandi, at virki, ið fóru at kappast við verandi virki, fingi húsarúm í Sundsdeplinum. Hann helt tað vera skelkandi, at kommunan við hesum offraði so nógvar milliúnir til ein privatmann at útkonkurrera verandi virki.

— Vit vita eisini, at verandi virki í Havn ikki fáa nógv mikið av ráveru. Hvaðani Hans Mortensen fær sin kapital, fáa vit ikki at vita, men sjálvandi kemur hann uttan eftir. Og so er ikki torført at gita sær til, hvør verður tann sterkasti og fær ráveruna.

Hvussu nógvar milliúnir alt hetta fer at kosta, fáa vit heldur ikki at vita. Men vit hava fingið tað upplýst, at figgingin er so einastandandi góð, at eingin trygd krevst. Og eingin er so byttur, at hann letur pengar til eina

Bóndagarðurin skal burtur og idnaður istaðin